

TORAH OHR • PARSHAS MIKEITZ • MAAMAR 16

ביאור על הנ"ל

Eine Erklärung des Vorangegangenen

ZU EHREN VON

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Der Vater des Rebbe, Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

DIE CHASSIDISCHE PARSHA

likuteitorah.com/de/torah-ohr/mikeitz/16/

1 ביאור על הנ"ל

Eine Erläuterung des oben Erwähnten.

2 ביאור הדברים על ענין נ"ח משמאל ומזוזה מימין. הנה המצות הן מלמטה למעלה והתורה מלמעלה למטה.

Eine Erläuterung der Worte über den Gedanken „die Chanukka-Leuchte links und die Mezuzah rechts“. Die mitzvos (Gebote) wirken von unten nach oben, die Torah von oben nach unten.

והיחוד שביניהם הוא כמשל העומד למעלה ורוצה להתקרב עם העומד למטה זה עולה בסולם וזה יורד עד שנפגשין זה בזה.

Und die Vereinigung zwischen ihnen gleicht dem Gleichnis von einem, der oben steht und sich demjenigen nähern möchte, der unten steht: Der eine steigt die Leiter hinauf, und der andere steigt hinab, bis sie einander begegnen.

3 וביאור הענין הנה כתיב כל אשר חפץ ה' עשה. וכתיב בדבר ה' שמים נעשו.

Und die Erklärung der Sache: Es steht geschrieben: „Alles, was Havayah begehrte, hat Er getan“, und es steht geschrieben: „Durch das Wort Havayah wurden die Himmel geschaffen.“

והענין שהחומר נברא בדבר ה' והתמונה והציור באיזה אופן שנברא הוא מחפץ ה' מה רבו מעשיך ה' כולם בחכמה עשית.

Die Sache ist, dass die Substanz durch das Wort Havayah geschaffen wurde, während Gestalt und Form, in welcher Weise auch immer sie geschaffen wurden, aus dem Willen Havayahs hervorgehen: „Wie zahlreich sind Deine Werke, Havayah! Du hast sie alle mit Weisheit gemacht.“

שבחי החכמה היא בחי' גבורות. דהיינו התחלקות לעשות כל ציור וכל תמונה לכל הפרטים למיניהם.

Denn die Ebene (Bechinah) der Weisheit (Chochmah) ist die Ebene der Gevuros (Kräfte der Selbstbegrenzung), das heißt der Aufteilung, durch die jede Gestalt und jede Form mit sämtlichen Einzelheiten ihrer jeweiligen Arten hervorgebracht wird.

4 ושרש החכמה למעלה הוא בחי' בוצינא דקרדוניתא קו המדה מדוד משחת' [משחתא]. מי מדד בשעלו מים כו'. והגילוי הוא בחכמה דאצי' אור אבא ושם מה רבו מעשיך שרבו מאד פרטיים רבים.

Und die Wurzel der Weisheit (Chochmah) oben ist die Ebene von Botzina deKardinusa, der Maßlinie, die das Maß abmisst: „Wer hat die Wasser in der Höhlung Seiner Hand gemessen“ usw. Die Offenbarung aber ist in der Weisheit (Chochmah) der Welt der Emanation (Atzilus), dem Licht von Abba (Vater); dort heißt es: „Wie zahlreich sind Deine Werke“, denn sie sind überaus zahlreich und bestehen aus vielen Einzelheiten.

אך שהיו כלולים בחכמה וכמשל השכל הגשמי שתופס ומקיף הרבה ענינים בבת אחת וברגע אחת וכדי להוציא מהעלם אל הגילוי צריך לפרט בדבורים רבים ושונים בשעה ושתים.

Doch waren sie in Chochmah eingeschlossen, wie im Gleichnis des körperlichen Verstandes, der viele Dinge auf einmal und in einem einzigen Augenblick erfasst und umfasst; um [sie] aus der Verborgenheit in die Offenbarung hervorzubringen, muss man sie im Verlauf einer oder zweier Stunden in vielen und unterschiedlichen Worten ausführen.

כך בחכמה כלולים מה רבו מעשיך בכל ציור וכל תמונה ונפרטו בע"מ [בעשרה מאמרות] שנברא העולם. אך המאמרות הן עשרה בלבד כי לא נפרט הכל בדבור רק דרך כלל ולא דרך פרט:

Ebenso sind in Chochmah alle Werke, von denen es heißt: „Wie zahlreich sind Deine Werke“, in jeder Gestalt und jeder Form eingeschlossen; sie wurden in den zehn Aussprüchen ausgeführt, durch die die Welt erschaffen wurde. Die Aussprüche sind jedoch nur zehn, denn nicht alles wurde in der Rede im Einzelnen ausgeführt, sondern nur allgemein und nicht im Detail.

5 והטעם כי מה שנפרט בדבור הוא בכדי להיות בחי' יש כי מבחי' חכמה דאצי' לא היה יכול להיות בחי' יש ואפי' [ואפילו] מה שנתלבש בז"א שהוא בחי' הוי"ה הכל נק' בחי' א"ס דאיהו וחיוהי חד.

Und der Grund ist: Was in der Rede im Einzelnen ausformuliert wurde, [war] dazu bestimmt, die Ebene (Bechinah) des yesh [eines eigenständigen Seins] hervorzubringen; denn aus der Bechinah der Weisheit (Chochmah) der Welt der Emanation (Atzilus) hätte keine Bechinah des yesh entstehen können. Und selbst das, was in der Konfiguration der emotionalen Attribute (Zeir Anpin) eingekleidet wurde, welche die Bechinah Havayahs ist, wird insgesamt als Bechinah des Unendlichen (Ein Sof) bezeichnet, denn: „Er und Seine Lebenskräfte sind eins.“

6 ולא היה יכול להיות בחי' פירוד רק במלי' דאצי' בדבר מלך שלטון. והיינו ע"י כי מלי' דאצי' נעשה עתיק דבריא וכו'.

Die Ebene der Getrenntheit konnte es nur in der Königsherrschaft (Malchus) der Welt der Emanation (Atzilus) geben, durch „Das Wort eines Königs herrscht.“ Und dies geschieht dadurch, dass Malchus von Atzilus zum Atik [der innersten und höchsten Quelle] der Welt der Schöpfung (Beriah) wird usw.

אך מ"מ בחי' הוי"ה מושל בבחי' מלי' להיות בטול היש וכענין וצבא השמים לך משתחווים דהיינו בחי' בטול המלאכים בכלות הנפש.

Dennoch herrscht die Ebene des unaussprechlichen g-tlichen Namens (Havayah) über die Ebene von Malchus, damit das Yesh [das eigenständig Seiende] Selbstaufhebung (Bittul) erfährt, wie in „und das Heer des Himmels verneigt sich vor Dir“: Das ist die Ebene des Bittul der Engel im Vergehen der Seele.

והשמש והירח משתחווים אפי' [אפילו] בגופם שסובבים והולכים ובטול זה הוא ע"י כל אשר חפץ הוי"ה שבחי' חפץ זה מתלבש בחכמה דאצי' וחכמה דאצי' מתלבשת בחכמה דמלי' דאצי' המתלבשת בבי"ע

Und die Sonne und der Mond verneigen sich sogar mit ihren Körpern, indem sie immer wieder ihre Bahn ziehen. Dieses Bittul geschieht durch „alles, was Havayah begehrte“, denn diese Ebene des Begehrens kleidet sich in die Weisheit (Chochmah) von Atzilus ein, und die Chochmah von Atzilus kleidet sich in die Chochmah der Malchus von Atzilus ein, die sich in [den Welten] der Schöpfung (Beriah), der Formung (Yetzirah) und des Handelns (Asiyah) einkleidet,

כי גבוה מעל גבוה שומר. וכל מה שלמטה מקבל ממה שלמעלה הימנו עד רום המעלות.

denn „Einer, der höher ist als der Hohe, wacht über [ihn].“ Und alles, was unten ist, empfängt von dem, was über ihm ist, bis hinauf zur höchsten Höhe.

(ואפי' [ואפילו] הפילסופים מודים בזה רק שאין משיגים רק עשר בחי' התחתונות ח' גלגלים וגלגל היומי.

(Und sogar die Philosophen räumen dies ein, doch erfassen sie nur die zehn unteren Ebenen: acht Sphären und die tägliche Sphäre.

ועי' בפרדס שער ששי ספ"ג [סוף פרק ג'] וכבר הסכימו החוקרים כו' וגלגל השכל העשירי כו' ויותר מזה אין משיגים אבל יכול להיות גם לפי דעתם שיש למעלה מהם ג"כ)

Siehe Pardes, Sha'ar 6, Ende von Kapitel 3: „Die Forscher sind bereits übereingekommen“ usw., und „die zehnte Sphäre des Intellekts“ usw.; darüber hinaus erfassen sie nichts. Doch selbst nach ihrer eigenen Auffassung ist es möglich, dass es auch über ihnen noch [etwas] gibt.)

רק העכו"ם [העובדי כוכבים ומזלות] אומרים מאחר שכבר נשתלשל בעולם אחר העלם בכח"י שם אלקים המצמצם כו' מוכרח להיות נשאר כך

Nur die Verehrer der Sterne und Sternbilder sagen, dass es, nachdem es bereits durch Verhüllung auf Verhüllung herabgestiegen ist – durch die Ebene des Namens, der g-ttliche Strenge bezeichnet (Elokim), der einschränkt usw. –, notwendigerweise so bleiben müsse.

אבל כי אני ידעתי (אני בחי' מלי' וכנ"י [וכנסת ישראל]) כי גדול הוי"ה ששם הוי"ה מושל על כל בחי' אלקים משא"כ פרעה אמר לא ידעתי את הוי"ה שלא ידע רק שם אלקים.

Doch „denn ich weiß“ („ich“ bezeichnet die Ebene von Malchus und die Gemeinschaft Israels), „dass Havayah groß ist“; denn der Name Havayah herrscht über jede Ebene von Elokim. Pharao hingegen sagte: „Ich kenne Havayah nicht“, denn er kannte nur den Namen Elokim.

ואמר עזב ה' את הארץ (ובאמת לא בדעת ידבר כמ"ש בתניא ח"ב [חלק ב'] שהרי נס של בריאת שמים וארץ גדול מנס של קי"ס [קריעת ים סוף] כו' ע"ש) ולכן אומרים איה אלקיהם.

Und er sagte: „Havayah hat die Erde verlassen“ (doch in Wahrheit spricht er ohne Wissen, wie in Tanya, Teil II, geschrieben steht; denn das Wunder, Himmel und Erde zu erschaffen, ist größer als das Wunder der Spaltung des Schilfmeers usw.; siehe dort). Und deshalb sagen sie: „Wo ist ihr G-tt?“

אבל באמת כל אשר חפץ הוי"ה עשה. שזהו ענין יחוד שם הוי"ה עם שם אלקים ויחוד קוב"ה [קודשא בריך הוא] ושכינתיה שיחוד זה היינו בחי' המשכה שנמשך שם הוי"ה ומשתלב בשם אלקים להיות בטול היש כו'.

Doch in Wahrheit gilt: „Alles, was Havayah begehrte, das hat Er getan.“ Darum geht es bei der Vereinigung des Namens Havayah mit dem Namen, der g-ttliche Strenge bezeichnet (Elokim), und bei der Vereinigung des Heiligen, gelobt sei Er (Kudsha Brich Hu), mit Seiner G-ttlichen Gegenwart (Shechinah); denn diese Vereinigung ist die Ebene einer Herabziehung: Der Name Havayah wird herabgezogen und mit dem Namen Elokim verwoben, sodass die Selbstaufhebung (Bittul) des Yesh [der geschaffenen Existenz] zustande kommt usw.

7 והנה בבחי' יחוד זה והמשכה זו יש ב' דרכים. הא' ששם הוי"ה יורד למטה לבחי' אלקים ונקי שילוב הוי"ה באלקים.

Nun gibt es in dieser Vereinigung und dieser Herableitung zwei Wege. Der erste besteht darin, dass der unaussprechliche g-ttliche Name (Havayah) nach unten, auf die Ebene von Elokim, herabsteigt; dies wird als die Verschränkung von Havayah in Elokim bezeichnet.

ואזי האל"ף קודם ל"י ששם אלקים מלביש את שם הוי"ה. ושם הוי"ה מלובש בתוכו.

Und dann steht das Alef vor dem Yud, denn der Name Elokim kleidet den Namen Havayah ein, und der Name Havayah ist in ihn eingekleidet.

והב' ששם אלקים עולה למעלה. ונכלל בשם הוי"ה ואזי הוי"ד קודם לאל"ף כו'

Und der zweite Weg besteht darin, dass der Name Elokim nach oben aufsteigt und in den Namen Havayah eingeschlossen wird; dann steht das Yud vor dem Alef usw.

והנה היתרון והמעלה הוא כששם אלקים עולה למעלה כי כשהשם של הוי"ה יורד לבחי' שם אלקים להתלבש בו הנה הוא ע"י כמה צמצומים להיות התלבשות בבחי' יש אבל כשהשם אלקים עולה ונכלל בבחי' הוי"ה ה"ז [הרי זה] עולה לבחי' אין כו':

Nun liegt der Vorzug und die Überlegenheit darin, dass der Name Elokim nach oben aufsteigt. Denn wenn der Name Havayah auf die Ebene des Namens Elokim herabsteigt, um sich in ihn einzukleiden, geschieht dies durch viele Einschränkungen (Tzimtzumim), damit eine Einkleidung auf der Ebene des Yesh [geschaffene Existenz] möglich wird; wenn aber der Name Elokim aufsteigt und in der Ebene von Havayah eingeschlossen wird, steigt er dadurch zur Ebene des Ayin [g-ttlichen Nichts] auf usw.

8 והנה נר מצוה הוא בחי' העלאה. ותורה אור הוא בחי' המשכה וביאור הענין הוא בהקדים להבין ענין האותיות.

Nun ist „eine Mitzvah ist eine Lampe“ die Ebene des Aufstiegs, und „die Tora ist Licht“ die Ebene des Herabziehens. Die Erklärung der Sache besteht darin, zunächst den Sachverhalt der Buchstaben zu verstehen.

והוא כי האותיות היוצאות בה' מוצאות הפה. אחה"ע מן הגרון כו'. אין המוצאות עושים ומפעילים את האותיות כמו כנור המנגן שמוציא הקול ע"י האדם המנגן שאז נולד ונתהווה הקול ונגון.

Bei den Buchstaben, die durch die fünf Artikulationsorte des Mundes hervorgehen (Alef, Ches, Hei und Ayin aus der Kehle usw.), erzeugen und bewirken die Artikulationsorte die Buchstaben nicht – so wie eine Harfe, wenn sie gespielt wird, durch den Menschen, der sie spielt, den Klang hervorbringt, sodass Klang und Melodie geboren werden und ins Dasein treten.

אבל האותיות שבה' מוצאות הפה אינו כן אלא שהאותיות כבר היו בנפש שכל נפש מליאה אותיות ובבואם לה' מוצאות הפה הם המניעים את המוצאות ולא מתנועעים ע"י המוצאות.

Bei den Buchstaben der fünf Artikulationsorte des Mundes verhält es sich jedoch anders: Die Buchstaben waren bereits in der Seele, denn jede Seele ist voller Buchstaben. Wenn sie zu den fünf Artikulationsorten des Mundes gelangen, bewegen sie die Artikulationsorte; sie werden nicht von den Artikulationsorten bewegt.

9 והנה יש כמה בחי' אותיות. אותיו' [אותיות] המחשבה ואותיו' [ואותיות] הדבור. אותיות המחשבה בכינה ואותיות הדיבור במלי'

Nun gibt es mehrere Ebenen von Buchstaben: die Buchstaben des Denkens und die Buchstaben der Sprache. Die Buchstaben des Denkens befinden sich im Verständnis (Binah), und die Buchstaben der Sprache in der Königsherrschaft (Malchus).

ובחי' דבור שלמעלי' [שלמעלה] הוא בבחי' המחשבה למטה שהוא דבור המלאכי' [המלאכים] וקרא זא"ז [זה אל זה / זה את זה] וגבוה מעל גבוה שמקבלי' [שמקבלים] דין מן דין עד רום המעלות מה שלמטה הוא בבחי' מחשבה נקי לגבי שלמעלה בחי' דבור ובחי' מחשבה שלמעלה יותר נעלמה.

Und die Ebene der Sprache, die weiter oben liegt, befindet sich auf der Ebene des Denkens, die weiter unten liegt; dies ist die Sprache der Engel: „Einer rief dem anderen zu“ und „Einer höher als der Hohe“, denn sie empfangen voneinander bis hinauf zu den höchsten Höhen. Was unten auf der Ebene des Denkens ist, wird im Verhältnis zu dem, was darüber liegt, als Ebene der Sprache bezeichnet, und die Ebene des Denkens, die weiter oben liegt, ist noch verborgener.

10 והנה שרש גלוי האותיות הוא בחכמה ויהי האדם לנפש חיה. בחי' חיה היא בחכמה.

Nun liegt die Wurzel der Offenbarung der Buchstaben in der Weisheit (Chochmah): „und der Mensch wurde zu einer lebendigen Seele (nefesh chayah)“; die Ebene Chayah [der Ebene der „lebendigen Seele“] liegt in Chochmah.

אך אין זה רק בבחי' גלוי אבל שרשם הנעלם הוא למעלה מעלה בבחי' כתר כמ"ש בזהר אינון כתרין עילאין כו' ונחתא כ"ף מעל כורסיא דיקריה כו'

Doch dies ist nur die Ebene der Offenbarung; ihre verborgene Wurzel liegt viel, viel höher, auf der Ebene der Krone (Kesor), wie es im Zohar heißt: „Sie sind erhabene Kronen“ usw. und „der Buchstabe Kaf kam von oberhalb Seines Thrones der Herrlichkeit herab“ usw.

כי מהות האותיות אינן בחי' שכל רק הם למעלה מן השכל שא"א להשיג בשכל מהות האותיות ומוצאן במבטא אב"ג שהם יוצאות מכלי השכל. רק עיקרם נלקחים מבחי' שלמעלה מהשכל

Denn das Wesen der Buchstaben gehört nicht zur Ebene des Intellekts; vielmehr stehen sie oberhalb des Intellekts, denn es ist unmöglich, mit dem Intellekt das Wesen der Buchstaben und ihren Ursprung in der Artikulation von Alef, Beis, Gimel zu erfassen, die aus den Gefäßen des Intellekts hervorgehen. Vielmehr werden sie hauptsächlich der Ebene entnommen, die oberhalb des Intellekts liegt.

והן נעשות בחי' לבוש להשכל להשכיל כל דבר בכל לשון מע' לשון.

Und sie werden zu einem Gewand für den Intellekt, damit dieser jeden Gegenstand in jeder der sieben Sprachen verstehen kann.

שכל דבר שכל אינו נתפס אלא באותיות אבל אין האותיות מהות השכל ועצמותו אלא בחי' לבוש כנודע שהשכל מתלבש לפעמים באותיות אלו.

Denn jeder intellektuelle Inhalt wird nur durch Buchstaben erfasst; doch sind die Buchstaben nicht das Wesen des Intellekts und sein innerstes Selbst, sondern lediglich die Ebene seines Gewandes. Denn bekanntlich kleidet sich der Intellekt bisweilen in diese Buchstaben.

11 ולפעמים באותיות אלו. כמו דבור התוספות והר"ן [והרבינו נסים] שמלבישים כל א' השכל באותיות אחרים ונלקחים מלמעלה מן השכל רק שאין מתגלים אלא בשכל.

Und manchmal [erscheinen sie] in diesen Buchstaben, wie bei den Worten von Tosafos und des Ran, die den Intellekt jeweils in andere Buchstaben kleiden. Und [die Buchstaben] werden von oberhalb des Intellekts genommen, doch offenbaren sie sich nur innerhalb des Intellekts.

והמשל בזה כח ההולדה שבמוח שנתהווה באדם אחרי היותו בן י"ג או ט' (סנהדרין רפ"ח)

Das Gleichnis dafür ist die Zeugungskraft, die im Gehirn liegt und im Menschen entsteht, nachdem er dreizehn oder neun Jahre alt geworden ist (Sanhedrin, Anfang von Kapitel 8).

ואף שכבר הי' [היה] לו מוחין בשלימות מ"מ כח ההולדה לא נגמר עד היותו בן י"ג או ט' וגמר כח זה תלוי במאכל אשר יאכל.

Obwohl seine intellektuellen Kräfte (Mochin) bereits vollständig entwickelt waren, war die Zeugungskraft dennoch erst mit dreizehn oder neun Jahren voll ausgebildet; und die Vollendung dieser Kraft hängt von der Nahrung ab, die er zu sich nimmt.

וכנודע ממה שאין מאכילין את הכה"ג [הכהן גדול] בעיוה"כ [בערב יום הכפורים] דברים שמרבי' הזרע. שיש מאכלים מרבים הזרע. ויש מאכלים ממעיטים.

Dies ist auch aus dem bekannten Gesetz ersichtlich, dass man dem Hohepriester am Vorabend von Jom Kippur keine Speisen gibt, die den Samen vermehren; denn es gibt Speisen, die den Samen vermehren, und andere, die ihn vermindern.

12 והנה במאכלים ההם עצמן אין בהם כח ההולדה רק כשבאים להמות. והמות מתחזק על ידם אזי נתהוו ונגמר כח ההולדה.

Nun liegt in diesen Nahrungsmitteln selbst keine Zeugungskraft; erst wenn sie zum Gehirn gelangen und das Gehirn durch sie gestärkt wird, entsteht die Zeugungskraft und wird vollendet.

כך האותי' [האותיות] באים מלמעלה מהשכל שאינו נתפס באותיות כלל. ומ"מ כשבאים לבחי' השכל נעשה גילוי השכל ע"י אותיות.

So kommen auch die Buchstaben von oberhalb des Verstandes, [von einer Ebene,] die überhaupt nicht in Buchstaben erfasst werden kann; dennoch kommt, wenn sie zur Ebene des Verstandes gelangen, die Offenbarung des Verstandes durch Buchstaben zustande.

13 ולכן אמרו על מט"ט [מטטרון] שקושר כתרי' [כתרים / כתריין] לקונו מתפלותיהם של ישראל. והענין כי אותיות התפלה עולות למעלה ע"י המלאכים כנודע שכמה מלאכים ממונים בכל היכל לקבל התפלות. ואיתא בזוהר שהמלאך נשיק לה.

Deshalb sagten sie über Metatron, dass er aus den Gebeten Israels Kronen für seinen Schöpfer bindet. Der Sinn ist folgender: Die Buchstaben des Gebets steigen mithilfe der Engel nach oben, denn bekanntlich sind in jedem himmlischen Gemach (Heichal) mehrere Engel eingesetzt, um die Gebete entgegenzunehmen. Und im Zohar heißt es, dass der Engel es küsst.

14 וביאור ענין זה הוא כמו הנושק עד"מ מכניס רוחו והבלו בדבר שנושק.

Die Erklärung dieser Sache ist wie bei jemandem, der küsst: Bildlich gesprochen gibt er seinen Atem und seinen Hauch in das hinein, was er küsst.

כך המלאך מכניס רוחו והבלו באותיות התפלה להעלותם מבחי' דבור האדם לבחי' דבור המלאכי

[המלאכים] שהיא בחי' מחשב' שלמטי' [שלמטה]

So gibt der Engel seinen Atem und seinen Hauch in die Buchstaben des Gebets, um sie von der Ebene der menschlichen Rede zur Ebene der Rede der Engel emporzuheben, die die Ebene des Gedankens ist, der darunterliegt.

וכך עולה התפלה למעלי' [למעלה / למעלת] מעולם ועד עולם. עד עולם העליון שם הוא מט"ט [מטטרון] שעושה בחי' כתר זה. פ"י שמעלה האותיות [האותיות] עד מקורן ושרשן שהוא בכתר.

So steigt das Gebet nach oben, von Welt zu Welt, bis zur höchsten Welt. Dort befindet sich Metatron, der diese Ebene einer Krone hervorbringt. Das heißt, er hebt die Buchstaben zu ihrem Ursprung und ihrer Wurzel empor, die in der Krone (Keser) liegen.

15 והיינו כדי להמשיך אותיות כי התפלה היא יהי רצון שיהי' [שיהיה] המשכת רצון אחר מבתחלה שנמשך בכח' [בכחמה] וחכמה היא בחי' דין.

Und dies geschieht, um Buchstaben herabzuziehen; denn das Gebet lautet: „Es sei [Dein] Wille“ – dass ein anderer Wille herabgezogen werde als [derjenige, der] zuvor da war und in die Weisheit (Chochmah) herabgezogen wurde; und Chochmah ist die Ebene des Gerichts.

וכן התורה דמחכ' [דמחכמה] נפקת מימינו אש דת למו שהיא בחי' אש וגבורות וע"פ התורה אין יסורים בלא עון. אבל בכתר שם הם רחמים פשוטים ונושא עון כו' ומשם נמשך אותיות חדשות כו':

So ist es auch mit der Torah, die „aus Chochmah hervorgeht“: „Aus Seiner rechten Hand ein feuriges Gesetz für sie“ – dies ist die Ebene des Feuers und der Gevuros (Kräfte der Strenge); und gemäß der Torah gibt es kein Leiden ohne Verfehlung. In der Krone (Keser) aber herrscht schlichtes Erbarmen, und „Er trägt Verfehlungen“ usw.; von dort werden neue Buchstaben herabgezogen usw.

16 והנה ככל הענין הזה באותיות כך הוא בבחי' המצות כי נר מצוה. והענין שאין אור הנר מאיר אלא כשיש אויר סביב האור משא"כ כשאין שם אויר יכבה ולא יאיר כלל

So wie es sich mit der ganzen Angelegenheit der Buchstaben verhält, so verhält es sich auch auf der Ebene (Bechinah) der mitzvos, denn „eine mitzvah ist eine Lampe“. Der Sachverhalt ist folgender: Das Licht der Lampe leuchtet nur, wenn sich um das Licht herum Luft befindet; wenn dort hingegen keine Luft ist, erlischt es und leuchtet überhaupt nicht.

והנה האויר הוא בבחי' אותיות. כי הרי רואין שיסוד האויר הוא תחת יסוד האש.

Nun steht die Luft auf der Bechinah der Buchstaben. Denn wir sehen, dass das Element Luft unter dem Element Feuer steht.

17 ואעפ"כ [ואף על פי כן] הרי יש בו דקות הרבה מיסוד האש. והטעם כי האויר אע"פ [אף על פי] שהוא למטה מיסוד האש. מ"מ שרשו הוא למעלה.

Und dennoch ist in ihr viel mehr Feinheit als [im] Element des Feuers. Der Grund dafür ist, dass die Luft zwar unterhalb des Elements des Feuers liegt, ihre Wurzel jedoch höher ist.

וביאור הדבר כי הנה יעקב אמר מה נורא. ולכן מה שאומרים הגדול הגבור והנורא. נורא הוא מדתו של יעקב.

Die Erklärung der Sache: Yaakov sagte: „Wie ehrfurchtgebietend!“ Daher ist, wenn wir sagen: „der Große, der Mächtige und der Ehrfurchtgebietende“, „der Ehrfurchtgebietende“ die Eigenschaft Yaakovs.

18 ולכאורה לא שייך בחי' נורא ליעקב כ"א לפחד יצחק. אלא לפי שיעקב היה הממוצע בין האבות.

Dem Anschein nach gehört die Ebene (Bechinah) des Ehrfurchtgebietenden nicht zu Yaakov, sondern nur zur „Furcht Yitzchaks“. Aber [das tut sie,] weil Yaakov der Mittler zwischen den Ervätern war.

ונודע שא"א שיחוברו ב' הפכים עד שיערה רוח מלמעלה משניהם. כענין עושה שלום במרומיו כו'.

Und es ist bekannt, dass zwei Gegensätze unmöglich miteinander verbunden werden können, bevor nicht ein Geist von oberhalb ihrer beiden herabgegossen wird, wie es heißt: „Er schafft Frieden in Seinen Höhen“ usw.

19 ולכן מאחר שיעקב היה המחבר לכך היה בו גילוי בחי' נורא שהוא למעלה משניהם. וכך הוא בבחי' אויר שהדקות הוא לפי שהוא בחי' ממוצע שהוא בקו האמצעי חח"ן [חכמה חסד נצח] מימין. ובג"ה [ובינה גבורה הוד] משמאל.

Daher offenbarte sich in Yaakov, da er derjenige war, der [sie] miteinander verbindet, die Ebene des „Ehrfurchtgebietenden“, die über beiden steht. So verhält es sich auch mit der Ebene der Luft: Ihre Feinheit beruht darauf, dass sie die Ebene des Vermittlers ist, die auf der mittleren Linie liegt – die Weisheit (Chochmah), die Güte (Chesed) und der Sieg / die Beständigkeit (Netzach) auf der rechten Seite, und das Verständnis (Binah), die Selbstbegrenzung (Gevurah) und die Pracht (Hod) auf der linken Seite,

20 וכדת"י [וכדעת תפארת יסוד] באמצע הוא בחי' אויר שהוא בחי' ז"א שהוא בקו הממוצע בחי' [ת"ת] [תפארת] ולכן נק' אויר אור יו"ד.

und die Krone (Keser), das Wissen (Daas), die Schönheit (Tiferes) und das Fundament (Yesod) in der Mitte – dies ist die Ebene des Avir (Luft), die die Konfiguration der emotionalen Attribute (Zeir Anpin) ist, die auf der mittleren Linie liegt, auf der Ebene von [Tiferes]. Daher wird Avir (Luft) als Or (Licht) [mit einem] Jod bezeichnet.

שהיו"ד הוא בחי' העלם של האור שמוריד וממשיך להיות האור מאיר. כמו האותיות שהן בבחי' ההעלם.

Denn das Jod ist die Ebene der Verborgtheit des Lichts, die es herabführt und herabzieht, damit das Licht leuchtet – so wie die Buchstaben sich auf der Ebene der Verborgtheit befinden.

21 ובהן ועל ידן נתפס השכל ובא לידי גילוי כי א"א לכל שכל בלי אותיות כנ"ל.

Und in ihnen und durch sie wird der Verstand erfasst und kommt zur Offenbarung, denn ohne Buchstaben ist kein Verstand möglich, wie oben erklärt.

כך האויר שהוא בבחי' העלם בו ועל ידו נתפס האור להאיר לבא לידי גילוי.

So ist es auch mit der Luft, die auf der Ebene der Verhüllung steht: In ihr und durch sie wird das Licht erfasst, um zu leuchten [und] zur Offenbarung zu gelangen.

וזהו כי נר מצוה ותורה אור. שע"י נר מצוה נעשה התורה אור כי המצות עולות עד הכתר ששם שרש המצות תר"ך עמודי אור עמוד שמחבר מעלה למטה.

Und dies ist [die Bedeutung von] »Denn eine Mitzvah ist eine Lampe und die Torah ist Licht«: Denn durch »Eine Mitzvah ist eine Lampe« wird die Torah zu Licht; denn die Mitzvos steigen bis zur Krone (Keser) auf, wo die Wurzel der Mitzvos liegt: die sechshundertzwanzig Lichtpfeiler, ein Pfeiler, der oben mit unten verbindet.

22 וכענין יעקב חבל נחלתו כשמתנועע החבל למטה כו'. וכך ע"י המצות שהן במל' עולות בכתר ונמשך משם בחי' אותיות חדשים דהיינו תוס' [תוספת] אור להיות אור התורה מאיר. כי הנה התורה נקראת משל הקדמוני.

Wie bei „Yaakov ist das Seil seines Erbteils“: Wenn das Seil unten bewegt wird usw. Ebenso wird durch die mitzvos, die in der Königsherrschaft (Malchus) sind [und] zur Krone (Keser) aufsteigen, von dort die Ebene neuer Buchstaben herabgezogen, das heißt zusätzliches Licht, damit das Licht der Tora leuchtet. Denn die Tora wird „das Gleichnis des Uralten“ genannt.

23 וענין המשל הוא כמ"ש וידבר שלשת אלפים משל. כי הנה חכמת שלמה היא חכמה תתאה שהיא בחי' מל' דאצי'.

Und die Bedeutung des Gleichnisses ist, wie geschrieben steht: „Und er sprach dreitausend Gleichnisse.“ Denn die Weisheit Shlomos ist die untere Weisheit (Chochmah), die die Ebene der Königsherrschaft (Malchus) der Welt der Emanation (Atzilus) ist;

והיינו בחי' מל' המאירה בבי"ע כי מל' דאצי' עצמה היא רוח"ק [רוח הקודש] ונו"ה [ונצח והוד] דאצי' היא בחי' נבואה ובאצילות איהו וחיוהי חד.

das heißt die Ebene der Königsherrschaft (Malchus), wie sie in [den Welten] der Schöpfung (Beriah), der Formung (Yetzirah) und des Handelns (Asiyah) leuchtet. Denn die Malchus von Atzilus selbst ist der Ruach HaKodesch, und der Sieg / die Beständigkeit (Netzach) und die Pracht (Hod) von Atzilus sind die Ebene der Prophetie; und in Atzilus sind „Er und Seine Lebenskräfte eins“.

ולכן יש ס"ר פירושים על כל פסוק מד"ת [מדברי תורה] ונבואה. וגם משל' ושה"ש [ושיר השירים] שאמר שלמה ברוה"ק [ברוח הקודש] הן במל' דאצילות עצמה למעלה מחכמת שלמה

Daher gibt es sechshunderttausend Auslegungen zu jedem Vers der Worte der Tora und der Prophetie. Auch die Sprüche und das Hohelied, die Shlomo durch den Ruach HaKodesch sprach, gehören zur Malchus von Atzilus selbst, oberhalb der Weisheit Shlomos;

אבל מה שנתן חכמה לשלמה היא בחי' חכמה תתאה דבריאה ובחכמה זו דיבר על כל דבר מד"ת [מדברי תורה] שלשת אלפים משל

doch das, was [G-t] Shlomo an Weisheit gab, ist die Ebene der unteren Chochmah von [der Welt der] Beriah, und mit dieser Weisheit sprach er zu jeder Angelegenheit der Worte der Tora dreitausend Gleichnisse,

דהיינו רוחניות שבד"ת [שבדברי תורה] מכל הג' עולמות ב"ע (שכל מה שיש למטה יש למעלה כנודע מאתרוג שלמטה שמעורר למעלה שדוקא אתרוג ולא תפוח).

das heißt die Spiritualität, die den Worten der Tora innewohnt, aus allen drei Welten Beriah, Yetzi-rah und Asiyah (denn alles, was unten existiert, existiert auch oben, wie vom Esrog [Zitronatzitro-ne] unten bekannt ist, der oben erweckt – gerade ein Esrog und kein Apfel.

ולקרב אל השכל הוא כמו דבר גשמי המצוייר בדמיון האדם. אך דמיון מחשבת האדם אינה פועלת כלום. אבל למעלה כי לא מחשבותי כו')

Und um dies dem Verstand nahezubringen, ist es wie ein materieller Gegenstand, der in der Vorstellung eines Menschen Gestalt annimmt; doch die Vorstellung des menschlichen Denkens bewirkt nichts, während es oben heißt: „Denn Meine Gedanken sind nicht [eure Gedanken]“, usw.)

שהשיג ממדרגה התחתונה דעשיה עד מדרגה הראשונה שבבריאה. וכל עולם יש בו י"ס [י ספירות] וי' כלול מ" עד אלף וזהו שלשת אלפים.

[Das ist es,] was er erfasste: von der untersten Stufe in Asiyah bis zur ersten Stufe in Beriah. Jede Welt enthält zehn Sefiros, und [jede] Zehnheit ist aus zehn zusammengesetzt, bis zu tausend; und das ergibt dreitausend.

אבל באצ"י דאיהו וחיוהי חד לא השיג. אבל באמת גם התורה דאצ"י היא בחי' משל לגבי המאצ"ל העליון ב"ה.

Doch Atzilus, wo „Er und Seine Lebenskräfte eins sind“, erfasste er nicht. Doch in Wahrheit ist sogar die Tora von Atzilus eine Ebene des Gleichnisses im Verhältnis zum höchsten Emanator, gelobt sei Er.

דאוריית' [דאורייתא] מתקשרא בקוב"ה [בקודשא בריך הוא] כמו דישראל מתקשראן באוריית' שאין להם ערך לגבי התורה אלא דמתקשראן בה.

Denn „die Tora ist mit dem Heiligen, gelobt sei Er (Kudsha Brich Hu), verbunden“, ebenso wie „Israel mit der Tora verbunden ist“; denn Israel ist der Tora in keiner Weise vergleichbar, sondern lediglich mit ihr verbunden.

24 וכך התורה מתקשראת בקוב"ה [בקודשא בריך הוא] כו'. וכדי שיומשך ויתפשט אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה המאציל בהתורה הוא ע"י נר מצוה שהיא בחי' אוי"ר [אור] אור י'

So ist auch die Torah an den Heiligen, gelobt sei Er (Kudsha Brich Hu), gebunden usw. Und damit das unendliche Licht (Or Ein Sof), gelobt sei Er, der Emanierende, in die Torah herabgezogen und in ihr verbreitet werde, geschieht dies durch „Eine Mizwa ist eine Lampe“, die der Ebene von avir (Luft) entspricht, also Or (Licht) [mit einem] Jod.

שהמצות הן בחי' העלאה כמו קרבנות שנעשו מן הבהמות להיות אשה ריח ניחוח.

Denn die mitzvos entsprechen der Ebene des Aufstiegs, wie die Opfer, die aus Tieren dargebracht wurden, um zu „einem Feueropfer, einem wohlgefälligen Duft“ zu werden.

וכן תפלין של קלף מעור הבהמות. וציצית של צמר. והרי זו בחי' העלאה מדבר גשמי להיות התכללות ברוחניות אק"ב [אשר קדשנו במצותיו]

Ebenso Tefillin aus Pergament, das aus Tierhäuten hergestellt wird, und Tzitzis aus Wolle. Dies entspricht der Ebene des Aufstiegs aus einer physischen Sache, sodass sie in die Spiritualität von „der uns durch Seine Gebote geheiligt hat“ eingeschlossen wird.

(וגם הם המשכות אך מפני שנעשות ע"י מעשה האדם בפו"מ [בפועל ממש] הרי הן העלאות שהאדם מעלה ומקשר אותן לאוא"ס [לאור אין סוף] הנמשך בתוכן משא"כ התורה היא המשכה לבדה קורא בתורה שקורא וממשיך מה שכבר היה כאדם הקורא לחברו כו')

(Auch sie bewirken Herabziehungen; doch weil sie durch die Handlung eines Menschen, durch eine tatsächliche Tat, ausgeführt werden, sind sie Aufstiege: Der Mensch hebt sie empor und bindet sie an das unendliche Licht (Or Ein Sof), das in sie herabgezogen wird. Die Torah hingegen besteht allein im Herabziehen: Wer die Torah liest (kore), ruft herbei und zieht das herab, was bereits da war, wie ein Mensch seinen Mitmenschen ruft usw.)

ועי"י העלאה זו נעשה המשכת התורה. וזהו יהא שמו הגדול מבורך כי יש שם הוי"ה בחי' מלי

Und durch diesen Aufstieg kommt das Herabziehen der Torah zustande. Dies ist [die Bedeutung von] „Möge Sein großer Name gesegnet sein“: Denn es gibt den unaussprechlichen g-ötlichen Namen (Havayah), die Ebene der Königsherrschaft (Malchus).

כי הוי"ה הוא ז"א ושמו של הוי"ה דהיינו הגילוי הוא במלי' ושם הגדול הוא בכתר (ופעם אמרו בזהר דהיינו בבינה והכל א' כי התגלות עתיק בבינה) דהיינו מלי' דא"ק [דאדם קדמון]

Denn Havayah ist die Konfiguration der emotionalen Attribute (Zeir Anpin), und der Name Havayah, das heißt seine Offenbarung, befindet sich in der Königsherrschaft (Malchus); der große Name aber befindet sich in der Krone (Kesor) (und einmal heißt es im Zohar, [dass er] im Verständnis (Binah) ist; doch es ist ein und dasselbe, denn Atik offenbart sich im Verständnis), nämlich in der Königsherrschaft von Adam Kadmon.

ולכן אומרים מברך לעלם בלשון יחיד שהוא עולם האצי" שהוא רה"י [רשות היחיד] דאיהו וחיוהי חד לפי ששם הגדול הוא למעלה מהאצילות ונמשך באצי"

Deshalb sagen wir „gesegnet le'alam (für die Welt)“ im Singular; gemeint ist die Welt der Emanation (Atzilus), die ein Privatbereich (Reshus Hayachid) ist, denn „Er und Seine Lebenskraft sind eins“; denn der große Name ist oberhalb von Atzilus und wird in Atzilus herabgezogen.

וזהו הקב"ה מנענע בראשו. פי' בבחי' כתר שמנענע וממשיך למטה אך דוקא באיש"ר [באמן יהא שמיה רבא] דאגדתא כי אגדה היא בחי' חכמה שרוב סודות התורה גנוזין בה כמ"ש האריז"ל [האר"י זכרנו לברכה].

Und dies ist [die Bedeutung von] „Der Heilige, gelobt sei Er, nickt mit Seinem Kopf“: Das heißt, auf der Ebene von Kesor, den Er bewegt und herabzieht. Doch [dies geschieht] spezifisch bei dem „Amen, yehei shmei rabba“ der Aggadah (der nichtgesetzlichen rabbinischen Lehren), denn die Aggadah entspricht der Ebene der Weisheit (Chochmah), in der die meisten Geheimnisse der Torah verborgen sind, wie der Arizal schrieb.

25 ואיש"ר [ואמן יהא שמיה רבא] אומרים בצבור שאז דוקא מנענע בכל בחי' ראשו משא"כ אחד העוסק בתורה אע"פ [אף על פי] שהקב"ה קורא ושונה כנגדו מ"מ אין המשכה זו רק בחלק נפשו אבל בצבור ממשיכים בחי' כללות כו'.

Und „Amen, yehei shmei rabba“ wird in einer Gemeinde gesprochen, denn nur dann bewegt Er jede Ebene Seines Hauptes. Bei einem Einzelnen dagegen, der sich mit der Tora beschäftigt – obwohl der Heilige, gelobt sei Er, ihm gegenüber liest und lernt –, beschränkt sich diese Herabziehung dennoch nur auf den Teil seiner Seele; in einer Gemeinde hingegen zieht man die Ebene des Allgemeinen / der Gesamtheit (Klalus) herab usw.

26 ובזה יובן ענין נ"ח משמאל ומזוזה מימין. מזוזה הוא בחי' המצות שהמזוזה היא בחי' העלא' [העלאת / העלאה].

Damit wird die Angelegenheit der „Chanukah-Lampe links und der mezuzah rechts“ verständlich. Die mezuzah ist die Ebene / der Aspekt (Bechinah) der mitzvos, denn die mezuzah ist die Bechinah des Aufstiegs.

שבית האדם וכל מה שבתוכו בטל לה' אחד שכותבין במזוזה אחד ואהבת. כי בכל לבבך הוא בחי' התפלה בלב.

Denn das Haus eines Menschen und alles, was sich darin befindet, steht in Selbstaufhebung (Bittul) vor G-tt, [der] Einer ist; denn auf der mezuzah schreibt man „Einer“ [und] „Und du sollst lieben“. Denn „mit deinem ganzen Herzen“ ist die Bechinah des Gebets im Herzen.

27 ובכל נפשך היא בחי' התורה לקשר מחשבה במחשבה ודבור בדבור. ודברי אשר שמתי בפ"ך. ובכל מאדך היא המזוזה שהיא בסוף ביתו עם כל הרכוש שבתוכו.

„Mit deiner ganzen Seele“ ist die Ebene der Tora: Gedanken mit Gedanken und Rede mit Rede zu verbinden, und „Meine Worte, die ich in deinen Mund gelegt habe“; und „mit deiner ganzen Kraft“ ist die Mezuzah, die sich am Rand seines Hauses befindet, zusammen mit all dem Besitz, der sich darin befindet.

ועי"ז נ"ח משמאל היא תורה אור שהיונים רצו להשכיחם תורתך ותקנו להניחה על פתח הבית מבחוץ לר"ה [לראש השנה].

Und dadurch [kommt] die Chanukka-Leuchte auf der linken Seite, die für „Tora ist Licht“ steht; denn die Griechen wollten „sie deine Tora vergessen lassen“, und [die Weisen] setzten fest, dass sie am Eingang des Hauses, außen, zum öffentlichen Bereich hin aufgestellt wird.

כי המלי נקי פתח הבית שמשמש כניסה ויציאה וכך כתיב בזאת יבא אהרן אל הקדש כו'. וביציאתה לבי"ע הנה מלי בכל משלה.

Denn die Königsherrschaft (Malchus) wird Eingang des Hauses genannt, der dem Hinein- und Hinausgehen dient; so heißt es: „Damit soll Aharon in das Heiligtum kommen“ usw. Und wenn sie in die Welt der Schöpfung (Beriah), die Welt der Formung (Yetzirah) und die Welt des Handelns (Asiyah) hinausgeht, „herrscht Seine Königsherrschaft über alles“.

וצריך להמשיך גם שם בטורי דפרודא. על הרי בתר בחי אור התורה והיא משמאל בחי גבורות וזה היה בזמן בית שני כו'.

Und es ist notwendig, auch dort, in die „Berge der Trennung“ – „auf den Bergen von Bether“ –, das Tora-Licht herabzuziehen. Es befindet sich auf der linken Seite, auf der Ebene der Gevuros (Selbstbegrenzung); dies geschah zur Zeit des Zweiten Tempels usw.

LikuteiTorah.com
DIE CHASSIDISCHE PARSHA

Zu dieser Ausgabe

This edition contains the Hebrew text und the English translation.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com.
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

Deutsche Übersetzung und Erläuterungen: mit Unterstützung von KI (openai/gpt-6-luna-pro:batch) für LikuteiTorah.com erstellt und mit dem Hebräischen sowie Sefaria abgeglichen; noch nicht von einem menschlichen Redakteur geprüft. Bitte prüfen Sie alles Wichtige anhand des hebräischen Textes.

Der Rebbe bat darum, die Maamarim zur Parsha der Woche, der „Chassidischen Parsha“, im Lauf dieser Woche, verteilt auf ihre sieben Tage, zu lernen (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Warum man sie lernen soll und die Brachos des Rebbe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Ein kostenloses, nicht kommerzielles Projekt; nichts hier wird verkauft. Nicht mit Kehot, Sefaria oder der Lubavitcher Bibliothek verbunden. © likuteitorah.com

Von likuteitorah.com/de/torah-ohr/mikeitz/16/

ZU EHREN VON

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Der Vater des Rebbe, Reb Levi Yitzchok